

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912202305
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6912202305.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s. r. o., 851 01 Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zast. splnomocnenou advokátskou kanceláriou: Tomáš Kušnir, s. r. o., 851 01 Bratislava, Údernícka 5, proti odporcovi: O. B., nar. XX. XX. XXXX, s evidovaným bytom: XXX XX H., N. XXX, na neznámom mieste, zast. ustanovenou opatrovníčkou: I. G., súdna tajomníčka P. súdu F. Z., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Spotrebiteľské združenie OSA, 851 01 Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zast. splnomocnenou advokátskou kanceláriou: HKP Legal, s. r. o., 811 08 Bratislava, Sasinkova 6, o zaplatenie 38,83 € s prísl., na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu zo dňa 20. 11. 2012 proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/87/2012-64 zo dňa 26. 09. 2012, takto

rozhodol:

Krajský súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania zamietá.

Uznesenie okresného súdu v časti, v ktorej vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania, potvrdzuje.

V ostatných častiach zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté.

Vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie o zaplatenie 38,83 € zastavil. Navrhovateľovi vrátil súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 9,87 € prostredníctvom Daňového úradu Bratislava. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ vzal návrh na začatie konania späť. V časti, v ktorej rozhodol o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu mal okresný súd za to, že vedľajší účastník vstúpil do mnohých prebiehajúcich súdnych konaní bez ohľadu na stav týchto konaní, vôľu spotrebiteľov či účelnosť tohto vstupu a bez znalosti skutkového stavu sporov. Ak s cieľom realizácie svojich cieľov rozposiela vedľajší účastník hromadne na súdy oznámenia o vstupe do konaní a vyjadrenia - vznesenie námietky premlčania, ide o identické typizované úkony podľa vzoru, ktoré môžu byť generované aj automatizovane. Potom nie je možné hovoriť, že by v každej jednej právnej veci boli trovy právneho zastúpenia účelne vynaložené.

Vedľajší účastník v podanom odvolaní namietal postup okresného súdu v časti, v ktorej vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania. Uviedol, že okresný súd vec nesprávne právne posúdil. Vedľajší účastník vstúpil do konania a zároveň vzniesol námietku premlčania, ktorá obsahuje relevantnú právnu argumentáciu, mala preukázateľne za následok prehodnotenie argumentačnej a procesnej pozície zo strany žalobcu. Nadväzne na to navrhovateľ vzal návrh na začatie konania späť a súd konanie zastavil. Námietka premlčania je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných

predpisov. Bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v konaní zo strany súdu nemohlo byť na námietku premlčania prihliadnuté. Je pravdepodobné, že účastník by bol neúspešný, podobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky. Argument súdu, že za formálne a obsahovo podobné podania by účastníkovi konania nemala patriť v prípade plného úspechu náhrada trov konania, je absurdný. Ak by súd chcel aplikovať svoje argumenty na všetky konania, nemohol by pre prípad plného úspechu v konaní navrhovateľa priznať tomuto náhradu trov konania. Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou, ktorá skupuje pohľadávky vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv, je v konaní zastúpený advokátom, uplatňuje si náhradu trov právneho zastúpenia. Právny zástupca navrhovateľa tiež používa pre množstvo prípadov štruktúrou aj právnu argumentáciu podobné podania. V konaní neexistuje dôvod na nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Súd mal postupovať podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta OSP, zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojím nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Tým, že navrhovateľ vzal návrh na začatie konania späť, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Nestalo sa tak pre správanie odporcu. Na strane odporcu vystupoval vedľajší účastník, ktorý podľa ust. § 93 ods. 4 OSP má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli v konaní trovy súvisiace s vykonávaním úkonov právnej služby. Súd mal teda tomuto priznať náhradu trov konania. Vedľajší účastník je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Prejednávaná právna vec je typickým spotrebiteľským sporom. Stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka považuje vedľajší účastník za účelové a zjavne nesprávne, odporujúce zákonom SR a tiež predpisom EÚ. Poukázal na rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov.

Vedľajší účastník žiadal, aby krajský súd uznesenie okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 58,15 €, alebo uznesenie okresného súdu v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajší účastník na prípad, že sa odvolací súd nestotožní s jeho názorom v podanom odvolaní, žiadal konanie prerušiť podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ OSP a požiadať Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenia - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 OSP prejednal a uznesenie okresného súdu podľa ust. § 219 ods. 1 OSP potvrdil z týchto dôvodov.

Z ust. § 93 ods. 1 OSP vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa ust. § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa ust. § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z citovaných ustanovení potom vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu združenie na ochranu občana má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), pričom nemusí preukazovať „právny záujem na jeho výsledku“, pretože ako už bolo vyššie uvedené, možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa) mu dáva

primo špeciálna zákonná úprava uvedená v ust. § 93 ods. 2 OSP. Ustanovenie § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Z toho potom je možné vyvodiť záver, že vedľajší účastník má, rovnako ako každý hlavný účastník, právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. V rámci civilného súdneho konania sa toto právo realizuje aj možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a potom má právo aj na náhradu trov konania. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania, teda aj náhrada trov právneho zastúpenia v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy.

Okresný súd konanie zastavil v dôsledku späťvzatia návrhu.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa ust. § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že ak došlo k zastaveniu konania, v zásade žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Aby niektorému z účastníkov konania bola uložená povinnosť nahradit' trovy konania, takáto možnosť nastáva vtedy, ak sú splnené podmienky ust. § 146 ods. 2 OSP, to znamená, je uložená povinnosť nahradit' trovy konania tomu, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Zavinenie je možné ale posudzovať len z procesného hľadiska. Potom v zásade platí, že ak navrhovateľ vzal návrh na začatie konania späť, je povinný nahradit' odporcovi trovy konania. Navrhovateľ v súdnej veci vzal návrh na začatie konania späť po tom, čo vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania. Návrh navrhovateľa bol podaný nedôvodne, k späťvzatiu návrhu došlo v dôsledku procesného zavinenia navrhovateľa. Potom navrhovateľovi podľa ust. § 146 ods. 2 OSP vznikla povinnosť nahradit' odporcovi a tiež aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania, ktorých súčasťou sú aj trovy právneho zastúpenia.

Vedľajší účastník v danom prípade združenie založené na ochranu spotrebiteľa sa môže dať v konaní zastúpiť advokátom. Združenie môže v konaní vystupovať buď samostatne, alebo prostredníctvom splnomocneného zástupcu, ktorým môže byť advokát. Ak zákon garantuje právo na zastúpenie účastníka v súdnom konaní, potom pochybnosť okresného súdu a navrhovateľa o účelnosti vynaloženia trov konania, je v rozpore so zákonnou garanciou na právne zastúpenie.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností to znamená nemôže byť vopred vylúčený z voľby možnosti voliť si svoje zastupovanie advokátom. Ak po dôvodne vznesenej námietke premlčania pôsobil vstup vedľajšieho účastníka pre navrhovateľa odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku, vzal návrh na začatie konania späť a žiadal konanie zastaviť. Vstup vedľajšieho účastníka v tomto konaní bol dostatočne účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Z ust. § 93 ods. 1 OSP vyplýva, že ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi

zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Podľa ust. § 93 ods. 2 OSP ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Podľa ust. § 93 ods. 4 OSP v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

V konaní navrhovateľ vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť, okresný súd konanie zastavil, v tejto časti je uznesenie okresného súdu právoplatné, nebolo odvolaním napadnuté.

Vedľajšieho účastníka zastupoval advokát na základe plnomocenstva. Je nesporné, že každý sa môže dať zastúpiť advokátom (§ 25 ods. 1 OSP), teda aj vedľajší účastník, s čím sú spojené pre účastníka trovy, pretože advokát (advokátska kancelária) má vždy právo na úhradu svojich primeraných a opodstatnených nákladov od účastníka, ktorého zastupuje. Potom pri rozhodovaní v sporovom konaní o náhrade trov konania medzi stranami treba úspešnému účastníkovi priznať, aby mu protistrana nahradila trovy konania.

Podľa ust. § 150 ods. 2 OSP ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Predmetom sporu je zaplatenie sumy 38,83 €, čiže ide o drobný spor v zmysle ust. § 200ea OSP. Zákon hovorí, že v drobných sporoch nemusí súd priznať trovy vôbec alebo môže znížiť trovy konania prisudzované úspešnému účastníkovi, „ak sú neprimerané voči pohľadávke“ (§ 150 ods. 2 OSP). Zákon nedefinuje pojem „primerané“ a ani judikačná prax nevygenerovala rozsah primeranosti. V súdnej veci ide o prípad, kedy je možné aplikovať ust. § 150 ods. 2 OSP, účastníkovi nepriznať právo na náhradu trov konania, pretože tieto sú neprimerané voči pohľadávke.

Odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil.

Vedľajší účastník navrhol prerušiť konanie a požiadať Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke (§ 109 ods. 1 písm. c/ OSP). Túto konkretizoval.

System prejudiciálneho konania je základným mechanizmom práva Európskej únie, ktorého účelom je poskytnúť vnútroštátnym súdom prostriedok pre zabezpečenie jednotného výkladu a uplatňovanie práva Európskej únie v každom členskom štáte. Súdny dvor Európskych spoločenstiev má právomoc vydať prejudiciálne rozhodnutie o výklade práva Európskej únie a o platnosti aktov sekundárneho práva. Táto všeobecná právomoc mu je daná článkom 234 Zmluvy ES a v niektorých presne vymedzených prípadoch aj inými predpismi.

Úlohou Súdneho dvora v rámci prejudiciálneho konania je poskytnúť výklad práva spoločenstva alebo rozhodnúť o jeho platnosti a nie uplatňovať toto právo na skutkový stav v konaní vo veci samej, pretože toto je úlohou vnútroštátneho súdu. Súdnemu dvoru neprislúcha rozhodovať o skutkových otázkach prejednávanych vo veci samej a ani rozhodovať o rozdielnych názoroch na výklad alebo uplatnenie vnútroštátnych právnych predpisov.

Každý dotknutý súd má možnosť položiť Súdnemu dvoru otázku ohľadne výkladu normy práva Spoločenstva, ak to považuje za potrebné pre rozhodnutie sporu, o ktorom koná. Súd, proti rozhodnutiam ktorého nie je možné podať opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je v zásade povinný položiť takúto otázku Súdnemu dvoru s výnimkou prípadov, ak v danej oblasti už existuje judikatúra (a prípadné nové okolnosti nevyvolávajú skutočné pochybnosti o možnosti uplatniť túto judikatúru), alebo ak sa správny spôsob výkladu práva Spoločenstva javí byť úplne jednoznačným.

Podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo vhodnom štádiu konania pred vnútroštátnym súdom môže byť užitočné v prípade, ak ide o novú otázku výkladu, s ktorou sa spája všeobecný záujem na jednotnom uplatňovaní práva Spoločenstva v celej únii, alebo ak sa existujúca judikatúra javí byť neuplatniteľnou na nový skutkový stav.

Je úlohou vnútroštátneho súdu vysvetliť, prečo je požadovaný výklad potrebný pre jeho rozhodnutie.

Otázku, ktorú vedľajší účastník navrhuje predložiť Súdnemu dvoru EÚ a za tým účelom prerušiť konanie je však otázka, ktorá smeruje k zodpovedaniu ako uplatňovať vnútroštátne právo na zistený skutkový stav. Toto je však výlučne vecou vnútroštátnych súdov. Teda v súdnej veci nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti úniového práva, nakoľko právna úprava vnútroštátneho slovenského práva dostatočným spôsobom v danej veci umožňuje aplikáciu OSP.

Odvolačný súd návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania zamietol.

Odvolačný súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania, tento nemal v odvolacom konaní úspech.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.